

**MALİYE BAKANI SAYIN MEHMET ŞİMŞEK'İN
2011 YILI OCAK-EYLÜL DÖNEMİ BÜTÇE
GERÇEKLEŞMELERİ İLE
YILSONU GERÇEKLEŞME TAHMİNİ VE
2012 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU
TASARISI HAKKINDAKİ
BASIN TOPLANTISI KONUŞMA METNİ**

18 EKİM 2011

2012 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE TASARISI

Bakanlığımızın değerli çalışanları ve saygıdeğer Basın Mensupları,

Sözlerime başlarken sizi ve ekranları başında bizi izleyen değerli vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Basın toplantımıza hoş geldiniz.

Bildiğiniz üzere birkaç gün önce Başbakan Yardımcımız Sayın Ali Babacan ile birlikte Orta Vadeli Programı sizlerle paylaşmıştık. O toplantıda global ekonomik görünüm ve Türkiye ekonomisine ilişkin değerlendirmeler yapmıştık. Bu nedenle bugünkü toplantımızda makroekonomik gelişmelerden kısaca bahsedeceğim. Bugün daha çok 2011 yılı Ocak-Eylül dönemi bütçe gerçekleştirmelerini, 2011 yılsonu gerçekleşme tahminlerimizi sizlerle paylaşacak ve 2012 yılı bütçesi ile ilgili açıklamalarda bulunacağım.

MAKRO EKONOMİK GELİŞMELER

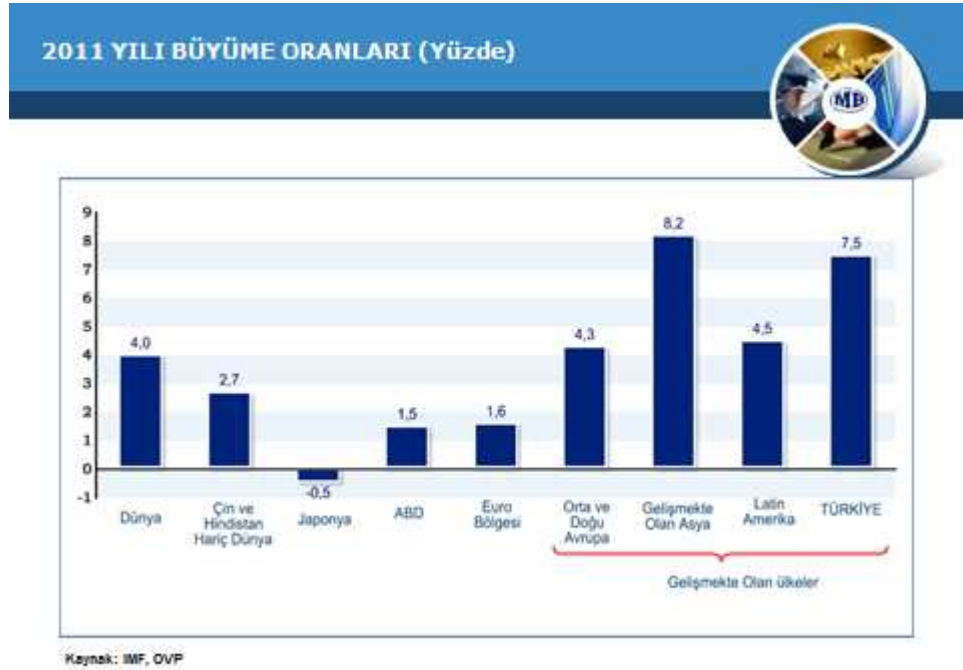
MAKROEKONOMİK GELİŞMELER

Değerli Basın Mensupları,

Global ekonomiye ilişkin belirsizliklerin arttığı bir dönemin içindeyiz. Bu belirsizlik temelde üç ana nedene dayanmaktadır.

- Bazı Avro bölgesi ülkelerinin kamu borç krizi,
- Bu krizin bankacılık sektörüne sirayet etme riski,
- Dünya ekonomisinin önemli motorlarından olan ABD’de büyümenin zayıf kalması ve yeterince istihdam yaratılamaması.

Dünya ekonomisine ilişkin birkaç gözlemimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

İlk olarak küresel büyüme beklentilerinin zayıfladığını görüyoruz.

IMF, Eylül sonunda yayınladığı Dünya Ekonomik Görünüm Raporu'nda küresel büyüme tahminlerini 2011 ve 2012 yılları için sırasıyla 0,3 ve 0,5 puan düşürmüştür. Buna göre; 2010 yılında yüzde 5,1 büyüyen dünya ekonomisinin bu sene ve 2012 yılında yavaşlayarak yüzde 4'e gerileyeceği tahmin edilmektedir.

Her ne kadar yüzde 4, makul bir büyüme oranı gibi görünse de Çin ve Hindistan hariç tutulduğunda bu rakam 2011 yılı için yaklaşık yüzde 2,7'ye düşmektedir.

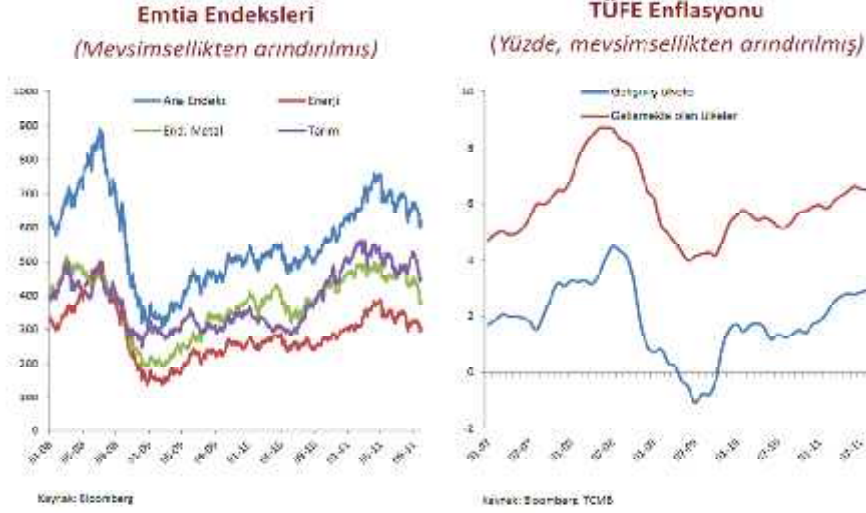
Diğer yandan Türkiye'nin de aralarında bulunduğu ve Asya ülkelerinin başı çektiği birçok gelişmekte olan ülkede büyüme bir miktar hız kaybetse de hala yüksek seyretmektedir. Gelişmekte olan ülkelerin 2011 yılında yüzde 6,4, 2012 yılında ise yüzde 6,1 büyüyeceği tahmin edilmektedir.

Orta Vadeli Programda Türkiye için öngördüğümüz büyüme bu sene için yüzde 7,5'tir. Global ekonomideki yavaşlamaya paralel olarak 2012 yılında nispeten daha düşük (yüzde 4) büyüyeceğiz.

2010 yılında yüzde 12,8 büyüyen dünya ticaret hacminin bu sene yüzde 7,5, 2012'de ise yüzde 5,8 oranında artması tahmin edilmektedir. Türkiye'de ise 2010 yılında yüzde 23,2 artan dış ticaret hacminin 2011 yılında yüzde 24,1 artması beklenmektedir.

Her ne kadar bu yılın ilk yarısında gelişmekte olan ülkelere aşırı ısınma kaygıları ve enflasyon riski gündeme geldiyse de bugün geldiğimiz noktada global ekonomide yavaşlama ve emtia fiyatlarındaki nisbi yumuşama nedeniyle enflasyonda da aşağı yönlü bir trend görülmektedir.

Geçen sene hedeflerimiz doğrultusunda gerçekleşen enflasyon bu sene Türk Lirasındaki değer kaybı ve güçlü iç talep nedeniyle geçici olarak yüzde 7,8'e yükselmiştir. Ancak 2012 yılsonu itibariyle tekrar gerilemesi beklenmektedir.

Değerli Basın Mensupları,

Küresel kriz sonrası dönemde Türkiye ekonomisi istihdam yaratan güçlü büyümesi, sürekli bir şekilde iyileşen kamu finansman dengeleri, sağlam bankacılık sektörü ve kredibilitesi yüksek orta vadeli programı ile birçok ülkeden pozitif yönde ayrılmıştır. 2010 yılında yüzde 9, 2011 yılının ilk yarısında ise yüzde 10,2 büyüyen Türkiye, global büyüme liginde en üst sıralarda yerini almıştır. Haziran sonu itibariyle sabit fiyatlarla Türkiye ekonomisi, kriz öncesi seviyesini yüzde 9 oranında aşmışken, bir çok ülke henüz, kriz öncesi gayri safi yurt içi hasıla rakamlarını yakalayamamıştır.

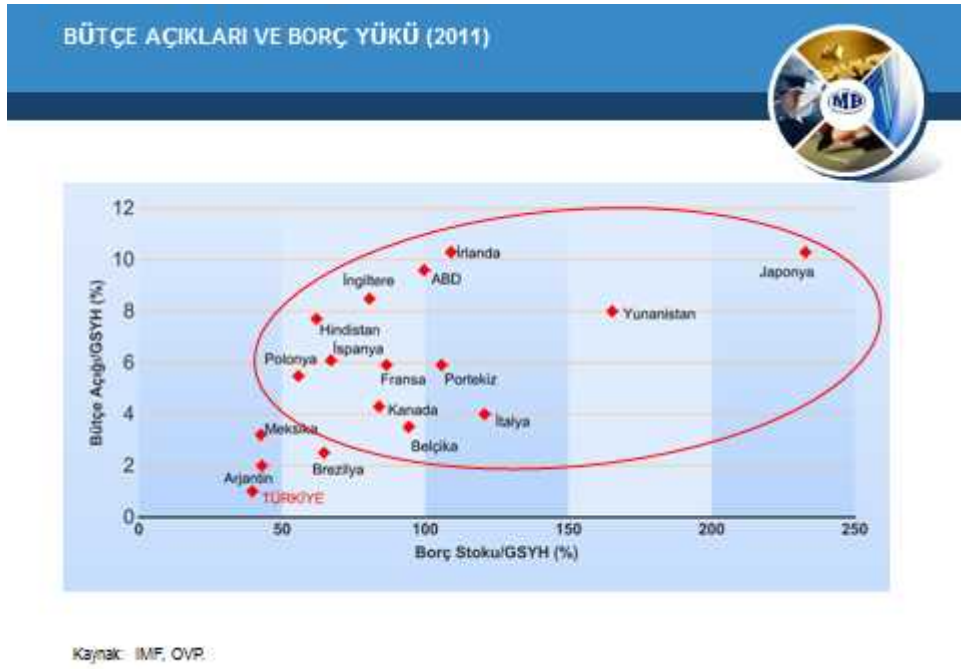

Kaynak: TÜİK

En son açıklanan Temmuz istihdam rakamlarına baktığımızda hükümetimizin izlediği ekonomi politikalarının bir sonucu olarak, 2007 yılından bu yana 4 milyonu aşkın bir istihdam yaratıldığı görülmektedir. Temmuz itibariyle manşet işsizlik oranı yüzde 9,1'e mevsimsel etkilerden arındırılmış işsizlik oranı da 10,1'e gerilemiştir. Bu rakamlarla Türkiye, işsizlik oranını kriz öncesi dönemin altına indiren nadir ülkelerden biri olmuştur.

Birçok gelişmiş ülkenin kamu borçları sürdürülemez bir noktaya ulaşmışken, Türkiye'nin kamu borçları, milli gelire oran olarak hızla düşmeye devam etmektedir. Şunu hatırlatmakta yarar görüyorum. Küresel kriz yılı olan 2009'u hariç tutarsak hem bütçe açığını hem de borç stokunu sürekli azalış trendinde tutmayı başaran ender ülkelerden biriyiz. Avro bölgesini oluşturan 17 ülkede kamu borç stokunun gayri safi yurt içi hasılaya oranı ortalama yüzde 90'a

dayanmışken Türkiye'nin AB tanımlı genel devlet borç stokunun GSYH'ye oranının yüzde 39,8 civarına ineceğini tahmin ediyoruz. 2014 yılı sonunda borç stokumuzu daha da azaltarak yüzde 32 seviyelerine indirmeyi hedefliyoruz.

Diğer taraftan Türkiye'nin bankacılık sektörü, dünyadaki sağlıklı ve güçlü konumunu devam ettirmektedir. Avrupa'da bankacılık sektörüne ilişkin endişelerin devam ettiği bu dönemde Türk bankacılık sektörü güçlü sermaye yapısı aktif kalitesi ve karlılığı ile dünya tarafından gıpta ile izlenmektedir.

Peki her şey güllük gülistanlık mı? Tabii ki değil. Son iki yıldır, hızla artan iç talep, geleneksel ihracat pazarlarımızdaki sorunlar ve artan global emtia fiyatları nedeniyle ülkemizde cari işlemler açığı rekor bir düzeye ulaşmıştır. Ancak son dönemde Türk lirasındaki

değer kaybı, iç talep artışının makul bir düzeye inmesi ve emtia fiyatlarındaki yumuşama sayesinde cari açık daralmaya başlamıştır.

Hükümet olarak cari açık problemini önemsiyoruz ve bu problemin çözümüne yönelik birçok yapısal tedbiri hayata geçiriyoruz.

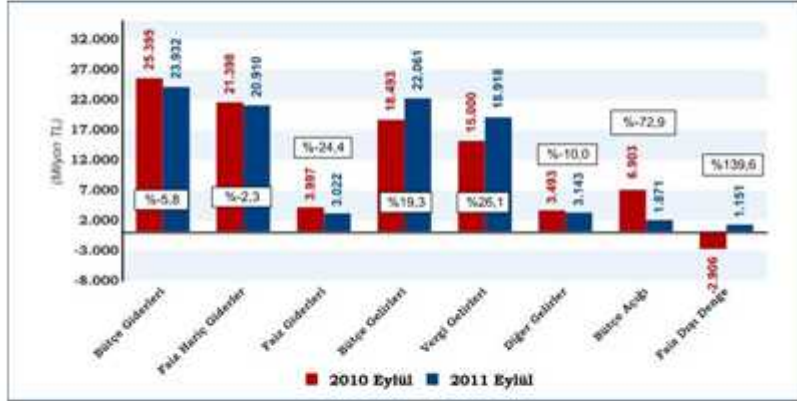
Küresel ekonomik şartları dikkate alarak hazırladığımız Orta Vadeli Program, sürdürülebilir ekonomik büyümenin devamı, istihdamın artması ve cari işlemler açığının azaltılmasına yönelik birçok yapısal ve politik tedbiri içermektedir.

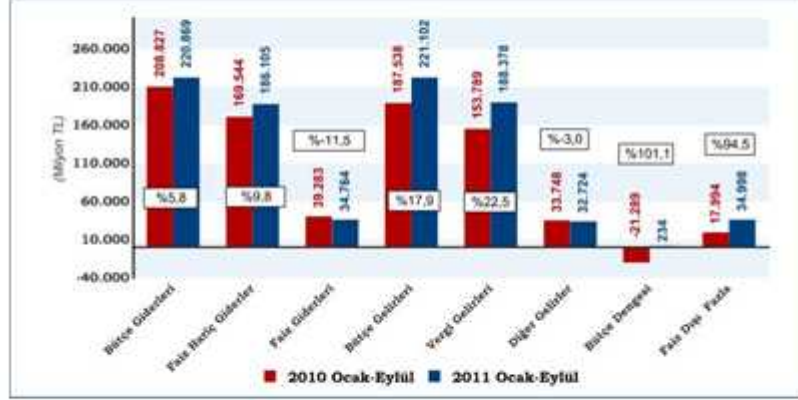
Değerli Basın Mensupları,

2011 yılı Ocak-Eylül dönemi bütçe gerçekleşmeleri ve 2011 yılsonu gerçekleşme tahminlerini sunacağım.

2011 EYLÜL AYI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

2011 yılı Eylül ayı ve ilk dokuz aylık kümülatif bütçe gerçekleşmelerine ilişkin raporumuzu toplantımızı müteakiben web sitemizde bulabilirsiniz. Bu nedenle sizlere sadece Ocak-Eylül dönemine ilişkin özet sonuçları sunmak istiyorum.

2010 yılı Ocak-Eylül döneminde 21,3 milyar TL açık veren bütçe 2011 yılının aynı döneminde 234 milyon TL fazla vermiştir. **Böylece bütçemiz yılın ilk dokuz ayında 1984 yılından bu tarafa yani 28 yıl aradan sonra ilk defa fazla vermiştir.** Ancak, mevsimsel etkiler (yani hak edişlerin yılın son üç ayına birikmesi) ve alt yapı yatırımları için bütçe ödeneklerine ilaveten verdiğimiz 9,1 milyar TL'lik ödeneğin de bu dönemde harcamaya dönüşecek olması nedeniyle giderler son üç aylık dönemde artış gösterecektir. Bu nedenle OVP'de öngördüğümüz gibi yılsonunda bütçe açığının 22,2 milyar TL'ye ulaşmasını bekliyoruz.

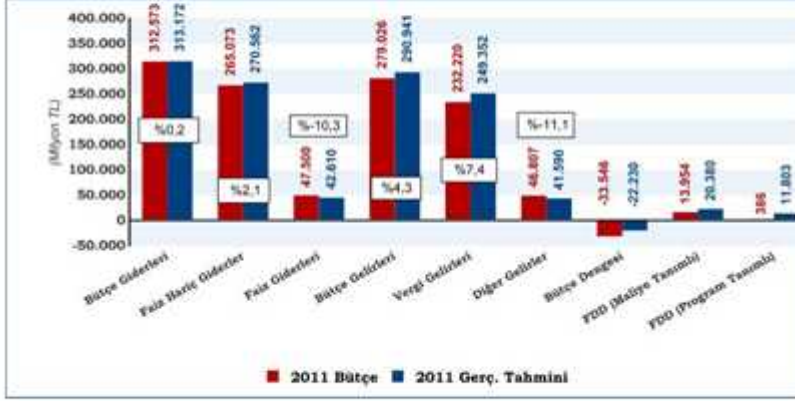
Ocak-Eylül döneminde faiz dışı fazla geçen yılın aynı dönemine göre yaklaşık iki katına çıkarak 35 milyar TL olmuştur. Bu sonuçlar bütçe performansımızın ne denli güçlü olduğunu göstermektedir.

Bu dönemde bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 17,9 oranında artarak 221,1 milyar TL, bütçe giderleri ise yüzde 5,8 oranında artarak 220,9 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

Yine bu dönemde vergi gelirleri bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 22,5 oranında artarak 188,4 milyar TL olmuştur. Buna karşın faiz hariç bütçe giderleri ise sadece yüzde 9,8 oranında artarak 186,1 milyar TL olmuştur.

2011 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ YIL SONU GERÇEKLEŞME TAHMİNİ

Değerli Basın Mensupları,

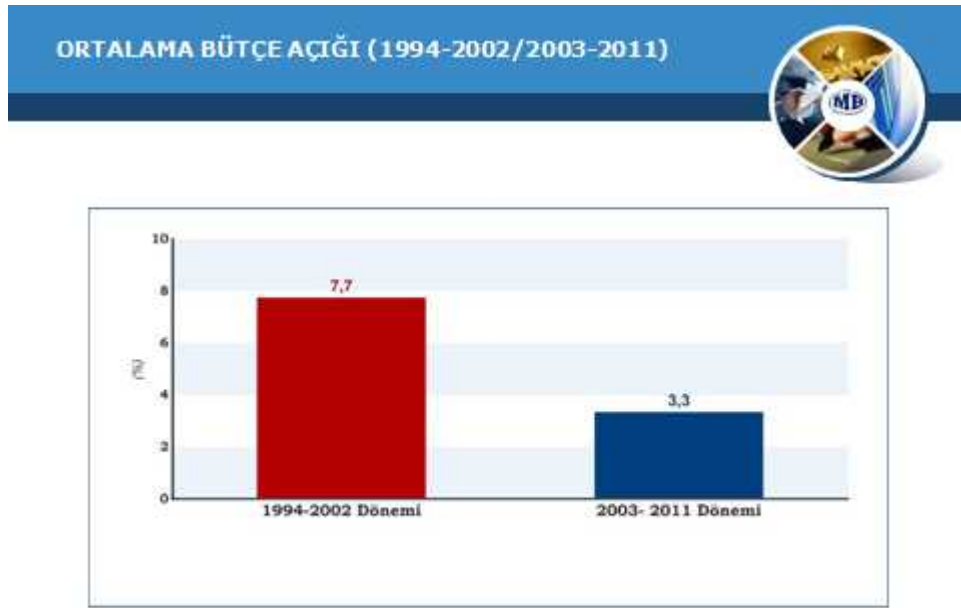
Şimdi de size özetle 2011 yılı bütçesi yılsonu gerçekleşme tahminlerimizi açıklamak istiyorum:

Merkezi Yönetim Bütçe Giderlerinin	313,2 milyar TL,
Merkezi Yönetim Bütçe Gelirlerinin	290,9 milyar TL,
Bütçe Açığının	22,2 milyar TL,
Faiz Dışı Fazlanın	20,4 milyar TL,

olarak gerçekleşeceğini tahmin etmekteyiz.

Bu tahminlerimiz doğrultusunda 2011 yılı başlangıç bütçesine oranla; bütçe giderleri sadece binde 2 oranında yani 599 milyon TL sapmıştır. Bu, harcamaları kontrol altında tuttuğumuzu göstermektedir.

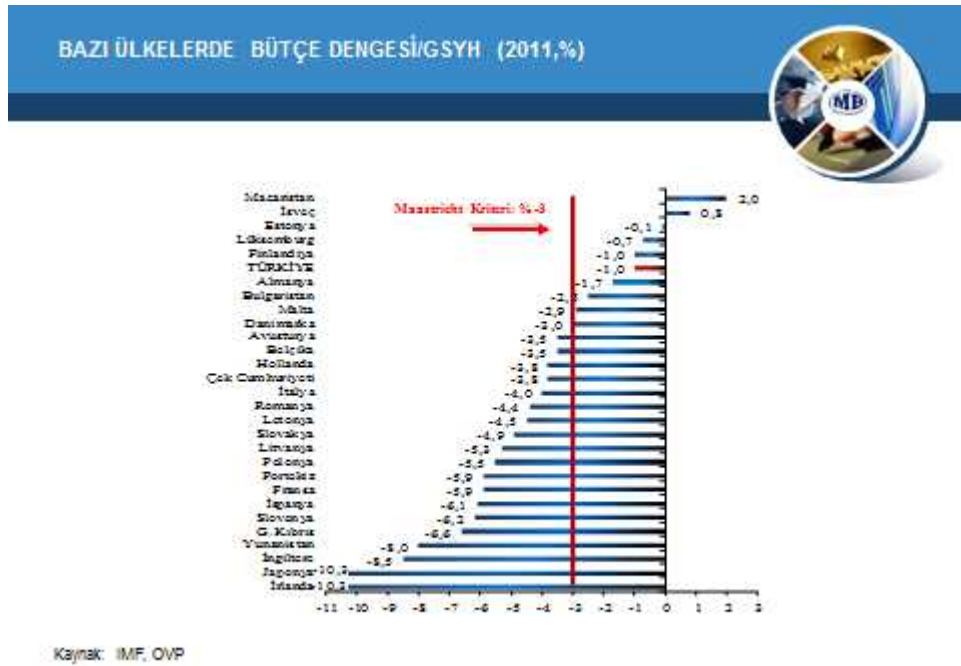
Bütçe gelirleri ise başlangıç tahminine göre yüzde 4,3 oranında yani 11,9 milyar TL artmaktadır. Bu artış, özelleştirme gelirlerindeki zayıf performansa rağmen sağlanacaktır. Dolayısıyla bütçe açığı yaklaşık üçte bir oranında (11,3 milyar TL) azalarak 33,5 milyar TL yerine 22,2 milyar TL olarak beklenmektedir.

Buna göre, 2011 yılı bütçesinde milli gelire oran olarak yüzde 2,8 olarak öngördüğümüz **bütçe açığının yılsonunda yüzde 1,7** olarak gerçekleşeceğini tahmin etmekteyiz. Böylece son dokuz yıllık iktidarımız döneminde (2003-2011) ortalama bütçe açığını yüzde 3,3 seviyelerine indirmiş olacağız. Ak Parti öncesindeki dokuz yılda yani 1994-2002 döneminde ortalama bütçe açığı yüzde 7,7 seviyelerinde gerçekleşmiştir. Bu başarı tesadüf değildir. Elde ettiğimiz siyasi istikrarın ve güven veren doğru politikalarımızın bir ürünüdür.

2011 yılsonu tahminimize göre faiz hariç giderlerde başlangıç ödeneklerine kıyasla yüzde 2,1 oranında artış olurken vergi gelirlerinde yüzde 7,4 oranında artış beklenmektedir. Giderlerdeki artış özellikle altyapı yatırım harcamalarındaki artıştan kaynaklanmaktadır. Gelirlerdeki artış ise güçlü ekonomik büyüme ve yapılandırmaya bağlı olarak vergi gelirlerinde ortaya çıkan olumlu sonuçtan kaynaklanmaktadır. 2011 yılında yapılandırmadan net 5 milyar TL gelir elde etmeyi hedefliyoruz.

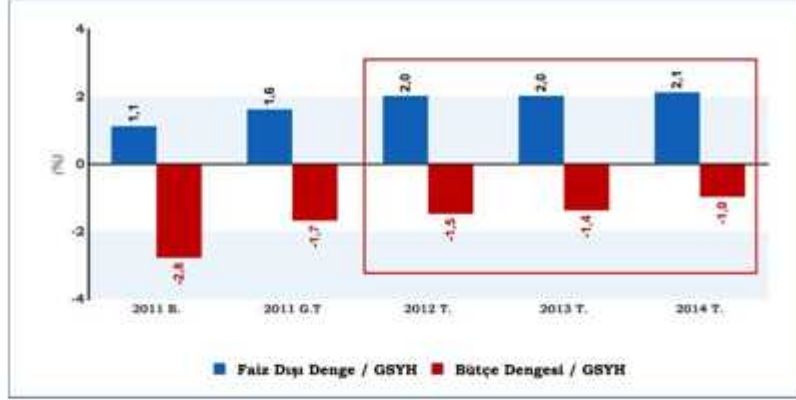
2011 yılında yatırımlar için bütçe başlangıç ödeneklerine ilaveten **9,1 milyar TL kaynak ayırdık. Bu kaynağı başta ulaştırma sektörü olmak üzere altyapı yatırımlarına tahsis ettik. Yatırımlara ilave ettiğimiz bu tutar olmasaydı 2011 yılı bütçe açığımız yüzde 1,7 yerine muhtemelen yüzde 1'in biraz altında gerçekleşecekti.**

2011 yılında merkezi yönetimde yüzde 1,7 olacağını tahmin ettiğimiz bütçe açığının milli gelire oranının daha kapsamlı olan genel devlette (Merkezi yönetim, yerel yönetimler ve sosyal güvenlik kurumları) yüzde 1 olmasını öngörüyoruz. Bu oran ile Avrupa'da yüzde 3'lük Maastricht Kriterini sağlayan nadir ülkelerden biri olmayı sürdürüyoruz.

ORTA VADELİ MALİ HEDEFLER VE MALİYE POLİTİKASI

Değerli Basın Mensupları,

Daha önce Orta Vadeli Program hedeflerini sizinle paylaşmıştık. Tekrara girmeden sizlerle önümüzdeki üç yılın maliye politikasının temel bileşenlerini paylaşmak istiyorum.

- ◆ İstikrarlı büyümenin devamı,
- ◆ İstihdamın artırılması,
- ◆ Yurt içi tasarruf seviyesinin artırılması,
- ◆ Cari açığın azaltılması,
- ◆ Mali disiplinin sürdürülmesi,
- ◆ Bölgesel gelişmişlik farklarının azaltılması,
- ◆ Sağlık, eğitim ve sosyal nitelikli harcamalara öncelik verilmesi,
- ◆ Ekonominin verimliliğini ve üretken yapısını destekleyen altyapı yatırımlarına ağırlık verilmesi,
- ◆ Harcamaların rasyonelleştirilmesi,

Değerli Basın Mensupları,

Önümüzdeki üç yıllık dönemde uygulayacağımız **maliye politikası** ile:

- İstikrarlı bir büyüme sürecinde, istihdamı artırmayı, yurt içi tasarruf seviyesini yükseltmeyi, cari açığı düşürmeyi ve mali disiplini sürdürmeyi hedefliyoruz.
- Büyümeyi ve istihdamı destekleyen harcamalar ile bölgesel gelişmişlik farklarını azaltan harcamalara daha fazla önem vereceğiz. Sağlık, eğitim ve sosyal nitelikli harcamalara öncelik vererek toplumun yaşam kalitesini yükseltmeyi ve beşeri sermayenin niteliğini arttırmayı hedefliyoruz.

- Orta ve uzun vadede ekonominin verimliliğini ve üretken yapısını destekleyen altyapı yatırımlarına devam edeceğiz. Eğitim, sağlık, teknolojik araştırma, ulaştırma, içme suyu ile bilgi ve iletişim teknolojilerinin geliştirilmesine yönelik altyapı yatırımlarına öncelik vereceğiz.
- Kamu yatırımlarını; Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP), Doğu Anadolu Projesi, Konya Ovası Projesi ve Doğu Karadeniz Projesi başta olmak üzere ekonomik ve sosyal altyapı projelerine yoğunlaştıracacağız.
- Tarımsal destekleri gelir ve fiyat istikrarı sağlayacak şekilde, alan ve ürün temelinde farklılaştırarak üretimde etkinlik, verimlilik ve kaliteyi artırmaya yönelik olarak düzenleyeceğiz.
- Harcama programlarını verimlilik artışı sağlamak amacıyla gözden geçireceğiz. Bu amaçla Maliye Bakanlığı koordinasyonunda idari bir mekanizma oluşturmayı hedefliyoruz.

- ❖ Vergi politikalarının uygulanmasında istikrar ve vergilendirmede öngörülebilirliğin esas alınması,
- ❖ Vergi sisteminin etkinlik, basitlik ve vergilendirmede adalet ilkeleri doğrultusunda gözden geçirilmesi,
- ❖ Vergi mevzuatının sadeleştirilmesi,
- ❖ Kayıtdışıyla mücadeleye tüm kurumların ve toplum kesimlerinin katılımının sağlanması,
- ❖ Vergiye gönüllü uyumun artırılması,
- ❖ Vergi tabanının genişletilmesi,
- ❖ Ekonomide kayıtdışılığın azaltılması.

➤ Önümüzdeki üç yıllık dönemde uygulayacağımız gelir politikalarının temel amacı; rekabetin geliştirilmesi, daha etkin bir vergi sisteminin oluşturulması, istihdamın ve yatırımların teşviki ile bölgesel gelişmişlik farklarının azaltılmasıdır. Bu amaç doğrultusunda vergi politikalarının uygulanmasında istikrar ve vergilendirmede öngörülebilirlik esas olacaktır.

➤ Vergi kanunlarında yer alan istisna, muafiyet ve vergi indirimi hükümleri, ekonomik ve sosyal politikalar çerçevesinde yeniden değerlendirilerek vergi mevzuatını sadeleştireceğiz. Bu çerçevede Gelir Vergisi Kanunu ve Vergi Usul Kanunu başta olmak üzere temel vergi kanunlarının gözden geçirilmesi çalışmaları tamamlanacaktır. Ayrıca Avrupa Birliği müktesebatı ile uyum çalışmalarını sürdüreceğiz.

- Kayıtdışı Ekonomiyle Mücadele Stratejisi çerçevesinde kayıtdışılıkla mücadeleye tüm kurumların ve toplum kesimlerinin katılımının sağlanmasına yönelik çalışmalara devam edeceğiz. Kayıtdışı Ekonomiyle Mücadele Stratejisi Eylem Planını güncelledik yakında yayınlayacağız.
- Vergiye gönüllü uyumun artırılması ve vergi tabanının genişletilmesine yönelik yasal ve idari düzenlemelere devam edeceğiz. Vergi bilincinin geliştirilmesi ve artırılmasına yönelik faaliyetlere ağırlık vereceğiz.

	2011 Gerç. Tah.	2012 Program
GSYH (Milyar TL)	1.281	1.426
BÜYÜME (%)	7,5	4,0
DEFLATÖR (%)	8,0	7,0
TÜFE (Yıl Sonu %)	7,8	5,2
İHRACAT (FOB) (Milyar ABD \$)	134,8	148,5
İTHALAT (CIF) (Milyar ABD \$)	236,9	248,7
DIŞ TİCARET DENGESİ (Milyar ABD \$)	-102,1	-100,2
CARİ DENGE (Milyar ABD \$)	-71,7	-65,4

Değerli Basın Mensupları,

2012 yılı bütçesi, **AK Parti iktidarının** onuncu, 61. **Hükümetimizin ise hazırladığı ilk bütçe** olma özelliğini taşımaktadır. Bildiğiniz üzere 2011 yılı bütçesini sürdürülebilir büyümenin devamlılığını sağlayacağımız ve mali dengeleri iyileştireceğimiz bir bütçe olarak hazırlamıştık. İlk dokuz aylık sonuçlar ve yılsonu gerçekleşme tahminlerimiz bu hedeflerimize ulaşmak bir yana bunların ötesine geçeceğimizi göstermektedir.

2012 yılı bütçesi ile istihdamı artırmayı, yurt içi tasarruf seviyesini yükseltmeyi, cari açığı azaltmayı ve mali disiplini güçlendirmeyi hedefliyoruz.

Şimdi 2012 yılı bütçesine baz oluşturan temel makroekonomik büyüklükleri sizlerle paylaşmak istiyorum.

2012 yılı için;

GSYH Büyüklüğü	1 Trilyon 426 Milyar TL
Büyüme Oranı	Yüzde 4
Deflatör	Yüzde 7
TÜFE Yıl Sonu	Yüzde 5,2
İhracat (FOB)	148,5 Milyar Dolar
İthalat (CIF)	248,7 Milyar Dolar

olarak hedeflenmiştir.

2012 yılı bütçesine temel teşkil eden makroekonomik varsayımlarımızın gerçekçi olduğuna inanıyoruz.

2012 yılı bütçesi ile;

- ❖ Reel sektöre daha fazla destek.
- ❖ Sosyal yapıyı güçlendiriyoruz.
- ❖ Kamu çalışanlarını enflasyona ezdirmiyoruz.
- ❖ Türkiye'nin geleceği için eğitime daha fazla kaynak.
- ❖ Üniversitelere personel ve kaynak desteğini artırıyoruz.
- ❖ Sağlığa ayrılan kaynağı artırıyoruz.

Değerli Basın Mensupları,

2012 yılı Bütçe Tasarısının büyüklüklerine geçmeden önce, sizlere bu bütçenin temel özelliklerinden bahsetmek istiyorum.

➤ **Reel sektöre daha fazla destek.**

2012 yılı bütçesiyle reel kesimi desteklemeye devam ediyoruz. Bu amaçla;

Esnaf kredi faiz desteği, tarımsal kredi faiz desteği, ihracat desteği, KOBİ destekleri ve teşvik ödemeleri için ayırdığımız kaynağı enflasyonun neredeyse iki katına yakın artırarak 2,8 milyar TL'ye yükseltiyoruz. Ayrıca istihdam maliyetlerini azaltmak amacıyla yürürlüğe koyduğumuz işveren primindeki 5 puanlık indirim uygulamasını sürdürüyoruz. Bu amaçla 2011 yılı ödeneklerini yüzde 15,5 oranında artırarak 5 milyar 469 milyon TL'ye çıkartıyoruz.

➤ **Sosyal yapıyı güçlendiriyoruz.**

Sosyal harcamalar için daha fazla kaynak ayırıp dezavantajlı kesimleri desteklemeyi sürdürüyoruz.

Bu kapsamda,

- Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonuna aktarılan kaynağı 2011 yılı başlangıç ödeneğine göre yüzde 39 oranında artırarak yaklaşık 3 milyar TL'ye çıkarıyoruz.
- Özürlü eğitimi için ayrılan kaynağı yüzde 20,4 oranında artırarak 1,2 milyar TL'ye ve özürlü evde bakımı için ayrılan kaynağı yüzde 28,7 oranında artırarak 2,9 milyar TL'ye yükseltiyoruz.
- Terörden zarar gören vatandaşlarımızın zararlarını tazmin etmeye devam ederek sosyal barışı ve devlete güveni pekiştiriyoruz.

➤ **Kamu çalışanlarını enflasyona ezdirmiyoruz.**

2012 bütçesi ile aynı veya benzer kadro ve görevlerdeki kamu personeli arasındaki ücret adaletinin sağlanması temel hedefimizdir.

Buna yönelik kaynak da tahsis edilmiştir. İktidara geldiğimiz 2002 yılı sonundan bu yana memurlarımızı, işçilerimizi, emeklilerimizi enflasyona ezdirmedik, hep enflasyonun üzerinde ücret ve maaş artışı yaptık.

Mesela 2011 yılında;

- Memurların aylık ve ücretlerinde Ocak ve Temmuz aylarında yüzde 4,22 artı yüzde 4 oranında artış yapılmıştır.

- Ayrıca denge tazminatı Ocak ayından itibaren ilave 80 TL artırılmıştır.

- Devlet memurlarına eş için ödenmekte olan aile yardımı ödeneği Ocak ve Temmuz aylarında 20'şer TL artırılmış ve sözleşmeli personele de aile yardımı ödeneği verilmeye başlanmıştır.

- Sendikalı personele 3 ayda bir 45 TL ödeme yapılmaya başlanmıştır.

Söz konusu artışlar sonucunda 2010 yılı sonunda aile yardımı ödeneği dahil 1.300 TL olan en düşük memur maaşı, yüzde 18,3 oranında artarak 1.538 TL'ye yükselmiştir. Benzer şekilde ortalama memur maaşı ise 1.577 TL'den yüzde 14,1 artışla 1.799 TL'ye çıkarılmıştır. Bu oranlar 2011 yılsonu enflasyon tahminimizin yaklaşık iki katıdır.

2002 yılsonundan 2011 yılı Eylül ayına kadarki dönemde enflasyondaki (TÜFE) kümülatif artış yüzde 116 olmuştur. Buna karşılık söz konusu dönemde aynı bazlı

En düşük memur maaşı 2002 Aralık ayında 392 TL iken, 2011 Ekim ayında 1.538 TL'ye çıktı, artış yüzde 292,3 oldu.

Net asgari ücret 2002 Aralık ayında 184 TL iken, 2011 Ekim ayında 659 TL'ye çıktı, artış yüzde 257,6 oldu.

En düşük SSK emekli aylığı 2002 Aralık ayında 257 TL iken, 2011 Ekim ayında 814 TL'ye çıktı, artış yüzde 216,5 oldu.

En düşük BAĞ-KUR esnaf emekli aylığı 2002 Aralık ayında 149 TL iken, 2011 Ekim ayında 667 TL'ye çıktı, artış yüzde 348,3 oldu.

En düşük BAĞ-KUR çiftçi emekli aylığı 2002 Aralık ayında 66 TL iken, 2011 Ekim ayında 492 TL'ye çıktı, artış yüzde 647,6 oldu.

En düşük memur emekli aylığı 2002 Aralık ayında 377 TL iken, 2011 Ekim ayında 976 TL'ye çıktı, artış yüzde 159,3 oldu.

65 yaş aylığı 2002 Aralık ayında 24 TL iken, 2011 Ekim ayında 110 TL'ye çıktı, artış yüzde 347,8 oldu.

Muhtar aylığı 2002 Aralık ayında 97 TL iken, 2011 Ekim ayında 384 TL'ye çıktı, artış yüzde 294,6 oldu.

Bu oranlar ve maaş tutarları; çalışan, emekli ve dar gelirli vatandaşlarımızın mali durumlarının 2002 yılına göre iyileştiğini, gelirlerinde reel artışlar olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Önceki yıllarda olduğu gibi 2012 yılında da kamu çalışanlarımız enflasyona ezdirilmeyecektir.

➤ **Türkiye'nin geleceği için eğitime daha fazla kaynak.**

2012 yılında üniversite harçlarında hiçbir artış yapmıyoruz.

2012 yılında öğrencilere sağlanan burs desteği ödeneklerini öğrenci artışlarını da dikkate alarak yüzde 20,9 oranında artırıyoruz.

Öğrenim ve harç kredisi desteği ödeneklerini yüzde 17,3 oranında, ilköğretim ve ortaöğretimde taşınmalı eğitime yapılan desteği ise yüzde 37,1 oranında artırıyoruz.

İlköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine ücretsiz ders kitabı desteğine devam ediyoruz.

FATİH Projesi ile Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilk ve ortaöğretim okullarındaki derslikleri internet, etkileşimli tahta ve diğer

bilgi teknolojileri ekipmanlarıyla donatıyoruz. Öğretmenlerin hizmet içi eğitimlerini sağlamak üzere uzaktan eğitim merkezleri açıyoruz. Öğrencilere ise tablet bilgisayar vermeye başlıyoruz.

2012 yılında Milli Eğitim Bakanlığı bütçe ödeneklerini yüzde 14,8 oranında artırarak 39,2 milyar TL'ye çıkartıyoruz. Böylece 2012 yılında da, Milli Eğitim Bakanlığı en büyük bütçeye sahip icracı bakanlık olma özelliğini sürdürmektedir.

➤ **Üniversitelere personel ve kaynak desteğini artırıyoruz.**

Özellikle yeni kurulan üniversitelerin öğretim elemanı ihtiyacını hızlı bir şekilde karşılayabilmek için, ilave 9000 adet atama izni veriyoruz. Üniversitelere ayırdığımız kaynağı reel olarak artırıyoruz. Üniversitelerimizin toplam ödeneğini 2012 yılında yüzde 10,7 artırarak 12,7 milyar TL'ye çıkarıyoruz.

Bütçe ile 103 devlet üniversitesine kaynak sağlıyoruz.

Hükümetimiz döneminde kurulan 50 yeni üniversite ile birlikte 81 ilde gençlerimize üniversite eğitimi imkânı sunuyoruz. Bu suretle kentlerimizin sosyal dönüşümünü hızlandırıyoruz. İnsanımızın istediği yerde üniversite eğitimini alabilmesini mümkün kılıyoruz.

➤ **Sağlığa ayrılan kaynağı artırıyoruz.**

2012 yılında yeşil kart sağlık hizmetlerini Sağlık Bakanlığından Sosyal Güvenlik Kurumu'na devrediyoruz. Yeşil kart hariç tutulduğunda Sağlık Bakanlığının ödeneklerini 2011 bütçesine göre yüzde 10,1 artırarak 13,8 milyar TL'ye yükseltiyoruz.

2011 yılında aile hekimliği uygulamasını tüm illeri kapsayacak şekilde genişlettik. Aile hekimliği ödeneklerini 2011 yılsonu harcama tahminine göre yüzde 10,7 artırarak 3,5 milyar TL'ye yükseltiyoruz.

2010 yılı sonunda başlatılan hava ambulansı uygulamasına devam ediyoruz. Bunun yanı sıra vatandaşın kar kış demeden sağlık hizmetlerine erişimini sağlamak için 75 tanesi kar paletli olmak üzere 1.355 adet ambulans alıyoruz.

Evde sunulan sağlık hizmetlerini yaygınlaştırıyoruz. Bu kapsamda 2011 yılında 100 bin kişiye ulaştırmayı öngördüğümüz bu hizmetin 2012 yılında 140 bin kişiye ulaştırılmasını tahmin ediyoruz.

Özellikle Doğu Anadolu Bölgesinde yaşayan zor kış şartları nedeniyle sağlık hizmetlerine erişimde güçlük çeken gebe kadınlar için "Misafir Anne Projesi"ni uygulamaya koyuyoruz. Bu proje ile Doğu Anadolu Bölgesi'ndeki yüksek orandaki bebek ölümlerinin önüne geçmeyi planlıyoruz.

- ❖ Sosyal güvenlik sistemini destekliyoruz.
- ❖ Çiftçimize desteği sürdürüyoruz.
- ❖ Yerel yönetimlere daha fazla kaynak aktarıyoruz.
- ❖ Bilime, teknolojiye ve AR-GE'ye daha fazla kaynak ayırıyoruz.
- ❖ Bölgesel gelişme projelerini hızlandırıyoruz.
- ❖ Vergi denetimini güçlendiriyoruz.
- ❖ Özelleştirme uygulamalarına devam ediyoruz.
- ❖ Yatırım ve taşıt vizelerine ilişkin süreci elektronik ortama taşıdık.

➤ **Sosyal güvenlik sistemini destekliyoruz.**

2012 yılında Sosyal Güvenlik Kurumu'na 2011 yılsonu harcama tahminine göre yüzde 31 artışla 69,1 milyar TL transfer yapmayı öngörüyoruz. Sosyal Güvenlik Kurumu'na yapılacak transferlerdeki bu artışta 2012 yılında yeşil kart sağlık hizmetlerinin SGK'ya devredilmesi ve yapılacak intibak düzenlemesi etkili olmuştur.

➤ **Çiftçimize desteği sürdürüyoruz.**

Çiftçimizin alan ve ürün bazında üretiminin desteklemesine devam ediyoruz. Bu kapsamda 7,2 milyar TL destekleme ödemesi yapmayı planlıyoruz. 2011 yılı bütçesine göre artış oranı yüzde 19,7 olmaktadır. Bu kapsamda hayvancılık desteklerini yüzde 46 oranında artırıyoruz.

Destekleme ödemeleri ve kredi desteği gibi diğer desteklerle birlikte tarım kesimine toplamda yüzde 13,2 artışla 11 milyar TL düzeyine ulaşan destek öngörüyoruz.

➤ **Yerel yönetimlere daha fazla kaynak aktarıyoruz.**

2012 yılı bütçesinde mahalli idarelerin gelir paylarını yüzde 16,5 oranında artışla 27,6 milyar TL olarak öngördük.

Ayrıca kırsal kesimin altyapısını desteklemek amacıyla KÖYDES (550 milyon TL) ve SUKAP (500 milyon TL) Projelerine toplam 1 milyar 50 milyon TL kaynak ayırdık.

Mahalli idarelerde çalışan ihtiyaç fazlası personeli merkezi idarede istihdam edeceğiz. Bu sayede mahalli idarelerin personel giderleri azaltılarak daha rasyonel çalışması sağlanacaktır.

Bunların yanı sıra;

- Devredilen Köy Hizmetleri personelinin maaşları için İl Özel İdarelerine transfer yapmaya devam ediyoruz.
- Nüfusu 10 binin altında belediyelerimize denkleştirme ödeneği ile ayrıca destekte bulunmaya devam ediyoruz.
- Sokak aydınlatma bedellerini Hazineden ödemeyi sürdürüyoruz.
- Belediyelerin katı atık tesisi yapımını destekliyoruz.
- Atık su arıtma tesislerine enerji desteği sağlıyoruz.

Bu suretle 2012 yılında mahalli idarelere toplamda 31,5 milyar TL destek sağlamayı öngörüyoruz.

➤ **Bilime, teknolojiye ve AR-GE'ye daha fazla kaynak ayırıyoruz.**

2012 yılı bütçesinde başta TÜBİTAK AR-GE projeleri olmak üzere, üniversite ve sanayi kesimi AR-GE projelerini desteklemeye devam ediyoruz. Bu kapsamda 2012 yılında yaklaşık 1,5 milyar TL ödenek öngördük

AR-GE için yaptığımız harcamalar yanında vergi teşvikleri de sağlıyoruz. Bu kapsamda 2010 yılında sağladığımız indirim ve istisnalar ile 178 milyon TL'si teknoparklarda, 209 milyon TL'si Ar-Ge merkezlerinde ve 101 milyon TL'si de buralar dışında faaliyet gösteren mükelleflerden toplamda 488 milyon TL (Gelir, Kurumlar ve KDV) verginin alınmasından vazgeçtik.

➤ **Bölgesel gelişme projelerini hızlandırıyoruz.**

2012 bütçesi ile GAP, DAP, KOP, DOKAP gibi bölgesel projelere kaynak aktarmaya devam ediyoruz. Bu projeleri 642 sayılı KHK ile kurduğumuz Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi, Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi ve Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıkları ile güçlendirdik.

➤ **Vergi denetimini güçlendiriyoruz.**

Vergi Denetimini tek çatı altında birleştirerek Vergi Denetim Kurulu Başkanlığını kurduk. Şu an itibarıyla müfettiş yardımcılarını dahil olmak üzere 4.743 kişilik denetim gücüne sahibiz. 2012 yılında 1.500 yeni Vergi Müfettiş Yardımcısı olarak denetim kapasitemizi artıracamız.

Risk Analiz Merkezi ile birlikte modern vergi denetim teknik ve araçlarını kullanarak mükelleflerin vergisel faaliyetlerini daha sıkı kontrol altına alacağız.

➤ **Özelleştirme uygulamalarına devam ediyoruz.**

2011 yılı bütçesinde 9,5 milyar TL'lik özelleştirme geliri hedeflenmişti. Ancak doğalgaz ve elektrik dağıtım şirketlerinin ihalelerine katılan yatırımcı firmaların gerekli finansmanı temin edememelerinden dolayı tahsilat öngörülenin altında kalmıştır. Halen onay aşamasında bekleyen ve özelleştirilmesi planlanan kamu varlıklarından 2012 yılında 10,5 milyar liralık özelleştirme geliri hedefliyoruz.

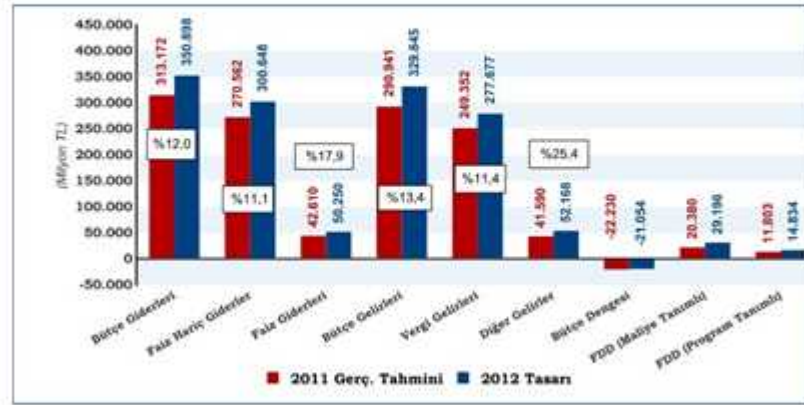
➤ **Yatırım ve taşıt vizelerine ilişkin süreci elektronik ortama taşıdık.**

Bu sene ilk defa e-bütçe sistemi üzerinden başlattığımız elektronik vize uygulaması ile kamu kurumlarının yatırım ve taşıt vize işlemleri elektronik ortamda yapılmaya başlanmıştır. Bu sayede, kurum temsilcilerinin vize için Bakanlığımız ile Kalkınma Bakanlığı arasında mekik dokumalarına gerek kalmamıştır.

Özetle 2012 yılı Bütçesi;

- İstihdam ve büyümeyi destekleyen,
- Tasarrufları artırmayı ve cari açığı azaltmaya yardımcı olan,
- Ekonomik ve sosyal kalkınmaya odaklanmış,

- Kamu finansman dengelerini iyileştiren ve ülkemizi daha ileriye taşıyacak yatırımlara kaynak ayıran bir bütçedir.

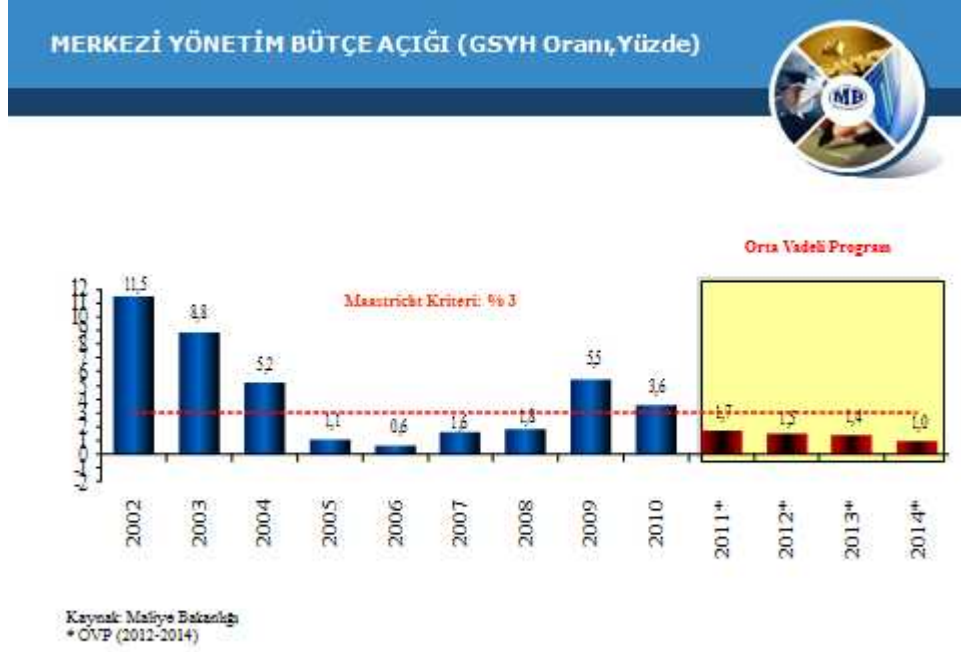
Değerli Basın Mensupları,

Şimdi de sizlere 2012 yılı bütçe büyüklüklerini açıklamak istiyorum:

2012 yılı Merkezi Yönetim Bütçesinde;

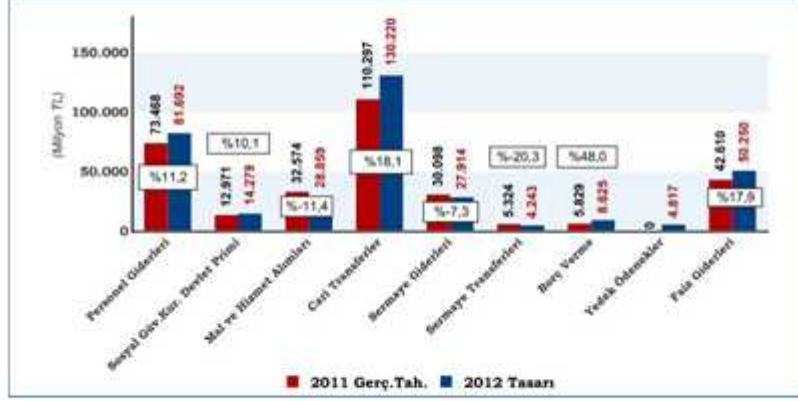
Bütçe Giderleri	350,9 milyar TL
Faiz Hariç Giderler	300,6 milyar TL
Bütçe Gelirleri	329,8 milyar TL
Vergi Gelirleri	277,7 milyar TL
Bütçe Açığı	21,1 milyar TL
Faiz Dışı Fazla	29,2 milyar TL

olarak öngörülmüştür.

2012 yılında bütçe giderleri 2011 yılına göre yüzde 12 oranında artması öngörülürken bütçe gelirlerinin yüzde 13,4 oranında artacağı tahmin edilmektedir. 2012 yılında 2011 yılına göre vergi gelirlerinin yüzde 11,4 oranında artmasını öngörüyoruz. 2012 yılı için nominal GSYH artış oranının yüzde 11,3 olduğu göz önüne alındığında, vergi gelirlerindeki artış oranının gerçekçi olduğu görülecektir. Bu suretle 2011 yılında milli gelire oran olarak yüzde 1,7 oranında gerçekleşmesi öngörülen bütçe açığı 2012 yılında yüzde 1,5'e düşmektedir.

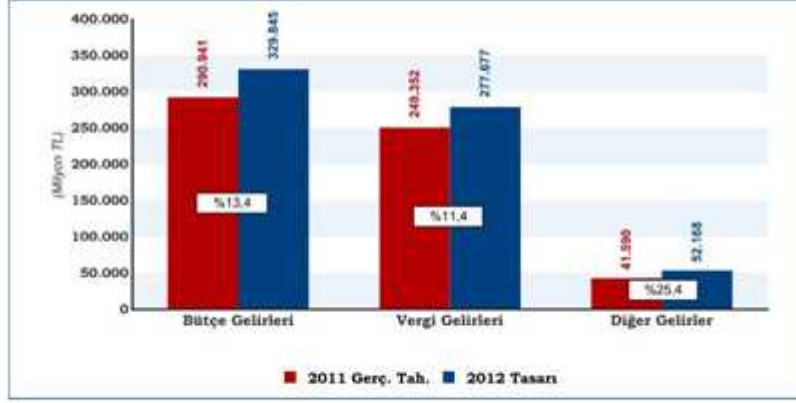
2012 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GİDERLERİ

350 milyar 898 milyon TL olarak belirlenen 2012 yılı bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre dağılımı ise şöyle belirlenmiştir:

Personel Giderleri	81,7 milyar TL
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	14,3 milyar TL
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	28,9 milyar TL
Faiz Giderleri	50,3 milyar TL
Cari Transferler	130,2 milyar TL
Sermaye Giderleri	27,9 milyar TL
Sermaye Transferleri	4,2 milyar TL
Borç Verme	8,6 milyar TL
Yedek Ödenekler	4,8 milyar TL

2012 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GELİRLERİ

Şimdi de sizlere 2012 yılı Merkezi Yönetim bütçe gelirleri hakkında kısaca bilgi vermek istiyorum:

Bütçe Gelirleri

329,8 milyar TL

Vergi Gelirleri

277,7 milyar TL

Vergi Dışı Gelirleri

52,2 milyar TL

olarak tahmin etmekteyiz.

2012 YILI VERGİ GELİRLERİ

Bazı vergi türlerine ait 2012 yılı tahminlerimizi de sizlerle paylaşmak istiyorum:

Gelir Vergisi	53,8 milyar TL
Kurumlar Vergisi	27,2 milyar TL
Dahilde Alınan KDV	33,6 milyar TL
İthalde Alınan KDV	53,9 milyar TL
Özel Tüketim Vergisi	70,6 milyar TL
Motorlu Taşıtlar Vergisi	6,7 milyar TL
BSMV	4,5 milyar TL
Damga Vergisi	7,3 milyar TL
Harçlar	9,3 milyar TL

Değerli Basın Mensupları,

Yoğun çalışmalar sonucu hazırlanmış olan 2012 yılı Merkezi Yönetim Bütçesini dün gece itibariyle Yüce Meclisimize sunduk.

Bu vesileyle, Bütçe Tasarısının hazırlanmasında her türlü özveriyi gösteren Bakanlığımız ve diğer bakanlık mensuplarına teşekkür ediyorum.

Bu çalışmalarda bize desteklerini esirgemeyen Sayın Başbakanımıza ve tüm bakan arkadaşlarıma huzurlarınızda teşekkürü bir borç biliyorum.

Sizlere de toplantımıza katılımınızdan dolayı teşekkür ediyorum.

2012 yılı Merkezi Yönetim Bütçesinin milletimize hayırlı olmasını diliyorum.